

Recomandarea nr. 1201 cu referire la un protocol adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale

Adoptat în 1993 de Adunarea Parlamentară a Consiliului European

1. Adunarea readuce în discuție Recomandările sale 1134 (1990) și 1177 (1992) și Directivele nr. 456 (1990) și 474 (1992) cu privire la drepturile minorităților. În cele două texte adoptate în 5 februarie 1992, ea cerea Comitetului Miniștrilor:

1. să încheie în timpul cel mai scurt lucrările în curs pentru elaborarea unei Carte a limbilor regionale sau minoritare, și să facă tot ce-i sta în putere pentru o punere în practică rapidă a Cartei;

2.ii. să elaboreze un protocol adițional asupra drepturilor minorităților la Convenția europeană asupra Drepturilor Omului;

3.iii. să creeze pentru Consiliul European un instrument de mediere adecvat.

Adoptând, în 22 iunie 1992, Carta Europeană a limbilor regionale sau minoritare – o convenție a Consiliului European, Comitetul Miniștrilor a dat satisfacție Adunării asupra primului dintre aceste puncte. Carta, care va trebui să se afle la baza legislației din statele membre, va putea, în același timp, să ghideze alte state în cazuri dificile și delicate.

3. Rămâne de îndeplinit punerea rapidă în practică a acestei carte. Este încurajator faptul că, după propunerea sa spre semnare, în 5 noiembrie 1992, 11 state membre ale Consiliului European au semnat-o. Dar trebuie mers mai departe.

2.

4. Adunarea lansează deci, un apel statelor membre care n-au semnat încă această Carta, să o facă și tuturor să o ratifice în regim de urgență, acceptând cea mai mare parte a clauzelor sale.

5.

5. Adunarea își rezervă dreptul de a reveni, cu o ocazie ulterioară, asupra problemei instrumentului de mediere adecvat al Consiliului European, a cărei creare a propus-o;

6. Ea a fost informată despre mandatul acordat de Comitetul Miniștrilor Comitetului director pentru drepturile omului și Comitetului sau de experți pentru protecția minorităților naționale și dorește să-și aducă sprijinul sau total pentru aceste lucrări și să le promoveze activ.

7. Prin introducerea în Convenția europeană a Drepturilor Omului a anumitor drepturi ale persoanelor aparținând unei minorități, aceste persoane, ca și organizațiile abilitate pentru a le reprezenta, ar putea beneficia de caile de recurs propuse de Convenție, cu deosebire dreptul de a adresa plângeri Comisiei și Curții europene pentru drepturile omului.

8. În consecință Adunarea recomandă Comitetului Miniștrilor să adopte un protocol adițional la Convenția europeană a Drepturilor Omului, cu privire la drepturile minorităților naționale, inspirându-se din textul figurând mai jos, care face parte integrantă din prezenta recomandare.

9. Cum aceasta problema este de o extremă urgență și una din cele mai importante din cele aflate actualmente în atenția Consiliului European, Adunarea recomandă, de asemenea, Comitetului Miniștrilor să accelereze calendarul lucrărilor pentru a permite summit-ului șefilor de stat și de guvern (Viena, 8 – 9 octombrie 1993) să adopte un protocol asupra drepturilor minorităților naționale și să-l deschidă semnării cu această ocazie.

Propunere de protocol adițional la Convenția pentru salvagardarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale privind persoanele aparținând minorităților naționale

Preambul

Statele membre ale Consiliului European, semnatare ale prezentului Protocol,

1. Considerând că diversitatea popoarelor și a culturilor este o sursă esențială de bogăție și de vitalitate a civilizației europene;

2. Considerând contribuția importantă a minorităților naționale la diversitatea culturală și la dinamismul statelor europene;

3. Considerând că recunoașterea drepturilor persoanelor aparținând unei minorități naționale în interiorul unui stat și protecția internațională a acestor drepturi sunt singurele susceptibile să pună capăt înfruntărilor etnice și să contribuie astfel la garantarea dreptății, democrației, stabilității și păcii;

4. Considerând ca este vorba de drepturi pe care orice persoana le poate exercita, atât individual cât și în asociere cu altele;

5. Considerând ca protecția internațională a drepturilor minorităților naționale este o componentă esențială a protecției internaționale a drepturilor omului și, ca atare, un domeniu al cooperării internaționale;

6.

Au convenit asupra a ceea ce urmează

Titlul 1 – Definiție

Art. 1

În cuprinsul acestei Convenții, (1) expresia “minoritate națională” desemnează un grup de persoane dintr-un stat, care:

- a) locuiesc pe teritoriul acestui stat și îi sunt cetățeni;
- b) întrețin legături vechi, profunde și durabile cu acest stat;
- c) prezintă caracteristici etnice, culturale, religioase sau lingvistice specifice;
- d) sunt suficient de reprezentative, chiar fiind puțin numeroase față de restul populației acestui stat sau a unei regiuni a acestuia;
- e) sunt animate de voința de a păstra împreună ceea ce reprezintă identitatea lor comună, cu deosebire cultura, tradițiile, religia sau limba lor.

Titlul 2 – Principii generale

Art. 3

1. Aparținerea la o minoritate națională reprezintă liberă opțiune a persoanei.
2. Nici un dezavantaj nu trebuie să rezulte din alegerea acestei apartenențe, sau din renunțarea la aceasta opțiune.

Art. 3

1. Orice persoană aparținând unei minorități naționale are dreptul să exprime, să păstreze și să dezvolte în deplină libertate identitatea sa religioasă, etnică, lingvistică și/sau culturală, fără să fie supusă contra voinței sale la nici o tentativă de asimilare.
2. Orice persoană aparținând unei minorități naționale poate să-și exercite drepturile și să se bucure de acestea individual sau în asociere cu alții.

Art. 4

Orice persoana aparținând unei minorități naționale are dreptul la egalitate în fața legii. Orice discriminare întemeiată pe apartenența unei persoane la o minoritate națională este interzisă.

Art. 5

Modificări deliberate în compoziția demografică a regiunii de implantare a unei minorități naționale, în detrimentul acesteia, sunt interzise.

Titlul 3 – Drepturi materiale

Art. 6

Toate persoanele aparținând unei minorități naționale au dreptul de a crea propriile lor organizații, inclusiv partide politice (2).

Art. 7

1. Orice persoana aparținând unei minorități naționale are dreptul de a utiliza liber limba sa maternă în mod privat ca și în public, atât oral cât și în scris. Acest drept se aplică și utilizării limbii minoritare în publicații și în domeniul audio-vizualului.

2. Orice persoana aparținând unei minorități naționale are dreptul de a folosi numele și prenumele sale în limba maternă și are dreptul la recunoașterea oficială a numelui și prenumelor sale.

3. În regiunile cu implantare substanțială a unei minorități naționale, persoanele aparținând acestei minorități au dreptul să utilizeze limba maternă în contactele lor cu autoritățile administrative, ca și în procedurile în fața tribunalelor și instanțelor juridice.

4. În regiunile cu implantare substanțială a unei minorități naționale, persoanele aparținând acestei minorități au dreptul la prezentarea în limba lor a denumirilor locale, însemnelor, inscripțiilor și altor informații analoge expuse vederii publice. Aceasta nu poate împiedica autoritățile locale de a afișa informațiile menționate mai sus în limba (sau limbile) oficială (oficiale) ale statului.

Art. 8

1. Orice persoana aparținând unei minorități naționale are dreptul de a învăța limba sa maternă și de a primi învățământ în limba maternă într-un număr adecvat de școli și așezăminte de învățământ public și de educație, a căror localizare trebuie să țină cont de repartizarea geografică a minorității.

2. Persoanele aparținând unei minorități naționale au dreptul de a crea și de a administra propriile lor școli și a se ocupa de învățământ și de educație în cadrul sistemului juridic al statului.

Art. 9

În caz de violare dovedită a drepturilor protejate prin prezentul Protocol, orice persoană aparținând unei minorități naționale, sau organizație reprezentativă a unei minorități naționale, are dreptul la un recurs efectiv în fața unei instanțe a statului.

Art. 10

Orice persoană aparținând unei minorități naționale are dreptul, cu strictul respect al integrității teritoriale a statului, de a avea contacte libere și fără piedici cu locuitorii unei alte țări cu care aceasta minoritate împărtășește caracteristici etnice, religioase sau lingvistice, sau o identitate culturală.

Art. 11

În regiunile unde sunt majoritare, persoanele aparținând unei minorități naționale au dreptul de a dispune de administrații locale autonome adecvate sau de un statut special, corespunzător situației istorice și teritoriale specifice și conforme cu legislația națională a statului.

Titlul 4 – Condiții de punere în practică a Protocolului

Art. 12

1. Nici una din dispozițiile prezentului Protocol nu poate fi interpretată ca limitând sau restrângând un drept individual, al unei persoane aparținând unei minorități naționale sau un drept colectiv al unei minorități naționale, inserat în legislația statului contractant sau într-un acord internațional la care acesta din urmă este parte.

2. Măsurile luate cu scopul expres de a proteja minoritățile naționale, de a favoriza dezvoltarea lor specifică și de a le asigura egalitatea în drepturi și tratament cu restul populației în domeniile administrativ, politic, economic, social, cultural și altele, nu vor fi considerate ca discriminatorii.

Art. 13

Exercitarea drepturilor si libertăților enunțate în acest Protocol se aplica integral persoanelor aparținând unui grup majoritar în cadrul statului, dar minoritar într-una sau mai multe din colectivitățile sale teritoriale sau regionale.

Art. 14

Exercitarea drepturilor si libertăților enunțate în acest Protocol nu va limita îndatoririle si responsabilitățile care decurg din cetățenie. Totodată această exercitare nu poate fi supusa decât formalităților, condițiilor, restricțiilor sau sancțiunilor prevăzute de lege si necesare într-o societate democratica, securității naționale, integrității teritoriale sau a siguranței publice, apărării ordinii si prevenirii crimei, protecției sănătății sau moralei ori protecției drepturilor si libertăților altei persoane.

Titlul 5 – Dispoziții finale

Art. 15

Nici o derogare de la titlul art. 15 al Convenției nu este autorizata prin prevederile prezentului Protocol, cu excepția art. 10 al acestuia.

Art. 16

Nici o rezerva nu este admisa prin dispozițiile prezentului Protocol referitor la Art. 64 al Convenției.

Art. 17

Statele părți considera Art. 1-11 ale prezentului Protocol ca articole adiționale la Convenție si toate dispozițiile Convenției se aplica în consecință

Art. 18

Prezentul Protocol este deschis semnării statelor membre ale Consiliului Europei, semnatare ale Convenției. El va fi supus ratificării, acceptării sau aprobării. Un stat membru al Consiliului Europei nu va putea ratifica, accepta sau aproba prezentul Protocol fără să fi ratificat, simultan sau anterior, Convenția. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau aprobare vor fi depuse la Secretarul General al Consiliului Europei.

Art. 19

1. Prezentul Protocol va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează datei în care cinci state membre ale Consiliului Europei își vor fi exprimat consimțământul de a fi părți la Protocol, conform cu dispozițiile Art. 18.

2. Pentru oricare stat membru care își va exprima ulterior consimțământul de a fi parte la Protocol, acesta va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează datei depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Art. 20

Secretarul General al Consiliului Europei va notifica statelor membre:

- a. orice semnătură
- b. depunerea oricărui instrument de ratificare, acceptare sau aprobare;
- c. orice data de intrare în vigoare a prezentului Protocol;
- d. orice alt act, notificare sau comunicare având legătură cu prezentul Protocol.

Întocmit la Strasbourg, în , în franceza și engleza, ambele texte fiind autentice, într-un singur exemplar care va fi depus în arhiva Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va transmite o copie autenticată fiecărui stat membru.